

Briuselis, 2020 12 26
COM(2020) 857 final/2

COM(2020) 857 final of 25.12.2020 downgraded on 26.12.2020.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo pritariama tam, kad Europos Komisija sudarytų Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo saugaus ir taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje ir kad Europos Komisija Europos atominės energijos bendrijos vardu sudarytų Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2017 m. kovo 29 d. pagal Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 50 straipsnį Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) pranešė Europos Vadovų Tarybai apie ketinimą išstoti iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Euratomas arba Bendrija).

2017 m. gegužės 22 d. gavusi Tarybos įgaliojimus Komisija su Jungtine Karalyste derėjosi dėl susitarimo, kuriuo nustatoma Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos tvarka. 2020 m. sausio 30 d., Europos Parlamentui pritarus, Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2020/135¹ dėl Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos sudarymo (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos vardu. Susitarimas dėl išstojimo įsigaliojo 2020 m. vasario 1 d. ir jame numatytas pereinamasis laikotarpis, kuriuo Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje pagal tą susitarimą taikoma Sąjungos teisė. Tas laikotarpis baigsis 2020 m. gruodžio 31 d.

2018 m. kovo 23 d. gairėse Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad Sąjunga yra pasiryžusi ateityje palaikyti kuo glaudesnę partnerystę su Jungtine Karalyste. Pagal šias gaires tokia partnerystė turėtų apimti prekybos ir ekonominį bendradarbiavimą, taip pat kitas sritis. Europos Vadovų Taryba tas gaires nustatė siekdama bendro sutarimo dėl būsimų santykių pagrindinių principų, kurie turi būti išdėstyti prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje ir jame nurodytoje politinėje deklaracijoje, dėl kurios susitarė Sąjunga ir Jungtinė Karalystė.

Prie Susitarimo dėl išstojimo pridėtoje politinėje deklaracijoje (toliau – Politinė deklaracija)² nustatyti Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai. Joje nustatyti „plataus užmojo, visapusiškos, glaudžios ir lanksčios partnerystės prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo, kurio pagrindinis elementas yra visapusiškas ir subalansuotas laisvosios prekybos susitarimas, taip pat teisėsaugos ir baudžiamosios justicijos, užsienio politikos, saugumo ir gynybos ir platesnėse bendradarbiavimo srityse“ elementai. Kiek tai susiję su civiline branduoline energetika, Politinėje deklaracijoje teigiama: „[p]ripažįstant branduolinės saugos ir branduolinio ginklo neplatinto reikšmę, į būsimus santykius turėtų būti įtrauktas Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo) ir Jungtinės Karalystės plataus masto susitarimas dėl bendradarbiavimo branduolinėje srityje, susijęs su taikiu branduolinės energijos naudojimu, grindžiamas išipareigojimais laikytis esamų aukštų branduolinės saugos standartų.“ Joje toliau atkreipiamas dėmesys „[...] į Jungtinės Karalystės ketinimą dalyvauti Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programose“.

Susitarimo dėl išstojimo 184 straipsnyje nustatyta, kad „Sąjunga ir Jungtinė Karalystė gera valia ir visapusiškai paisydamos savo atitinkamų teisinių sistemų deda visas pastangas siekdamos imtis būtinų priemonių, kad būtų greitai susitarta dėl susitarimų, kuriais reglamentuojami 2019 m. spalio 17 d. Politinėje deklaracijoje nurodyti jų būsimi santykiai, ir

¹ 2020 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimas (ES) 2020/135 dėl Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos sudarymo (OL L 29, 2020 1 31, p. 1).

² Politinė deklaracija, kuria nustatomi Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai (OL C 34, 2020 1 31, p. 1).

atliktos atitinkamos tų susitarimų ratifikavimo ar sudarymo procedūros, siekiant užtikrinti, kad, kiek įmanoma, tie susitarimai būtų taikomi nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos“.

2020 m. vasario 25 d. Taryba priėmė sprendimą (ES, Euratomas) 2020/266³, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste dėl naujo partnerystės susitarimo, ir to sprendimo papildyme pateiktus derybų dėl naujos partnerystės su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste derybinius nurodymus (toliau – derybiniai nurodymai). Komisija buvo paskirta Sąjungos derybininke.

Kiek tai susiję su civiline branduoline energetika, derybiniuose nurodymuose, be kita ko, teigiama, kad: „[d]erybų tikslas – sudaryti naują visapusišką Sąjungos, Euratomo, kai aktualu, ir Jungtinės Karalystės partnerystę, apimančią Politinėje deklaracijoje išdėstytais interesų sritis [...]“, ir kad „[p]ripažįstant branduolinės saugos, radiacinės saugos ir branduolinio ginklo neplatinto svarbą, numatoma partnerystė turėtų apimti nuostatas dėl Euratomo ir Jungtinės Karalystės plataus masto bendradarbiavimo taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje“.

Toks susitarimas sudarys sąlygas Jungtinei Karalystei ir Euratomui užmegzti bendradarbiavimą keliais branduolinės srities klausimais, įskaitant branduolinių tyrimų sritį. Politinėje deklaracijoje pabrėžiamas Jungtinės Karalystės ketinimas dalyvauti Euratomo mokslinių tyrimų programose, o derybiniuose nurodymuose teigiama, kad numatoma partnerystėje turėtų būti nustatyti Jungtinės Karalystės dalyvavimo Sąjungos ir Euratomo programose ir įnašų į jas bendrieji principai ir sąlygos, laikantis atitinkamose priemonėse išdėstytų sąlygų. Atsižvelgiant į tai, kad Jungtinė Karalystė turi ilgalaikės branduolinių tyrimų patirties, visų pirma branduolių sintezės energijos srityje, ir į tai, kad Euratomas yra tarptautiniu mastu įsipareigojęs plėtoti šią sritį, šis dalyvavimas būtų naudingas tiek Euratomui, tiek Jungtinei Karalystei. Visų pirma tai suteiktų Jungtinei Karalystei galimybę asocijuotosios trečiosios valstybės teisėmis dalyvauti Euratomo mokslinių tyrimų programoje ir Europos branduolių sintezės veikloje, įskaitant ITER veiklą, nes ji, kaip trečioji valstybė, būtų Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės (Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės) narė.

Komisija vedė derybas vadovaudamasi 2020 m. vasario 25 d. derybiniais nurodymais, pasikonsultavusi su Nuolatinių atstovų komitetu ir Tarybos Jungtinės Karalystės klausimų darbo grupe.

Po derybų Šalys derybininkų lygmeniu susitarė dėl Susitarimo dėl bendradarbiavimo saugaus ir taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje (toliau – Euratomo susitarimas), taip pat dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas).

Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo taikymo pradžia yra ypatingos skubos klausimas. Jungtinę Karalystę, kaip buvusią valstybę narę, ir Sąjungą sieja plataus masto ryšiai įvairiose ekonomikos ir kitose srityse. Jei po 2020 m. gruodžio 31 d. nebus sistemos, kuria reglamentuojami Sąjungos ir Jungtinės Karalystės santykiai, šie ryšiai bus smarkiai sutrikdyti ir tai pakenks asmenims, įmonėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams. Derybos galėjo būti užbaigtos tik likus labai nedaug laiko iki pereinamojo laikotarpio pabaigos. Tai, kad jos

³ Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/266, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste dėl naujo partnerystės susitarimo (OL L 58, 2020 2 27, p. 53).

buvo užbaigtos vėlai, neturėtų kelti pavojaus demokratijos principais pagrįstam tikrinimui, kurią pagal Sutartį turi vykdyti Europos Parlamentas. Atsižvelgdama į šias išskirtines aplinkybes ir siekdama derėjimo su atskira Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo Sąjungos vardu procedūra, Komisija rekomenduoja taip pat laikinai taikyti Susitarimą, kiek tai susiję su klausimais, kurie priklauso Euratomo kompetencijai.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Tiek 2018 m. kovo 23 d. Europos Vadovų Tarybos gairėse, tiek Politinėje deklaracijoje Sąjunga ir Jungtinė Karalystė paragintos ateityje palaikyti glaudžius partnerystės ryšius.

Euratomo susitarimu patvirtinamas aiškus abiejų Šalių įsipareigojimas siekti ginklų neplatinimo ir aukšto branduolinės saugos lygio, kad būtų užtikrintas saugus ir taikus branduolinės energijos naudojimas. Jis atitinka Bendrijos energijos tiekimo saugumo politiką. Siekiant apskritai tęsti Euratomo ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimo santykius, šio atskiro Euratomo susitarimo sudarymo svarba iš esmės grindžiama abipusiu interesu sukurti stabilią teisinę sistemą, kuri skatintų vienodą ir abipusį bendradarbiavimą saugaus ir takaus branduolinės energijos naudojimo srityje ir palengvintų keitimąsi branduolinėmis medžiagomis, įranga ir technologijomis, atsižvelgiant į tai, kad Jungtinė Karalystė atlieka svarbų vaidmenį civilinės branduolinės energijos srityje ir kad šioje srityje tarp Šalių esama svarbių tarpusavio ryšių.

Euratomas ypač suinteresuotas sudaryti šį susitarimą dėl to, kad juo užtikrinamas nuolatinis bendradarbiavimas branduolinės saugos, branduolinės saugos garantijų, branduolinių mokslinių tyrimų ir plėtros srityse ir sudaromos sąlygos užtikrinti tinkamą saugos garantijų, fizinės saugos ir eksporto kontrolės standartų lygį. Euratomo susitarimas taip pat palengvina branduolinę prekybą tarp Šalių ir su kitomis trečiosiomis valstybėmis, su kuriomis Bendrija yra sudariusi panašius bendradarbiavimo susitarimus. Be to, Euratomo susitarimu užtikrinama, kad objektams, kuriems taikomas Susitarimas, būtų taikomi Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartyje (toliau – Euratomo sutartis) nustatyti bendrosios branduolinės rinkos principai ir reikalaujama, kad tokie objektai būtų perduodami ir atitinkamos paslaugos būtų teikiamos sąžiningomis komercinėmis sąlygomis.

Sudarius Euratomo susitarimą bus sukurta ilgalaikė ir stabili sistema abiem Šalims ir jų vyriausybėms bei pramonės subjektams, kurioje galėtų vykti toks bendradarbiavimas, taip pat bus paskatintas ir palengvintas bendradarbiavimas branduolinės energetikos mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, remiantis abipusės naudos, lygybės ir abipusiškumo principais.

Euratomo susitarimas grindžiamas esamais precedентаis šioje srityje: šiuo metu yra sudaryti aštuoni Euratomo susitarimai dėl bendradarbiavimo branduolinėje srityje su trečiosiomis valstybėmis (su JAV, Kanada, Australija, Japonija, Kazachstanu, Uzbekistanu, Ukraina ir Argentina).

Šio Euratomo susitarimo naujovė ta, kad jame nustatytos platesnės ir platesnio užmojo nuostatos dėl bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje pagal Politinę deklaraciją ir dėl branduolinių technologijų perdavimo pagal derybinius nurodymus.

Bendradarbiavimas branduolinių tyrimų srityje ir visų pirma Jungtinės Karalystės, kaip trečiosios valstybės, prisijungimas prie Euratomo mokslinių tyrimų programos ir Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės veiklos sudarys sąlygas Jungtinei Karalystei toliau dalytis patirtimi branduolių dalijimosi ir branduolių sintezės srityje, įskaitant su ITER

susijusią veiklą. Jungtinė Karalystė dalyvaus pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir jo protokolus ir jos dalyvavimas bus itin svarbus vykdant Europos branduolinius tyrimus: Jungtinė Karalystė, kaip Euratomo valstybė narė, buvo viena iš pagrindinių veikėjų šioje srityje.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos ir Euratomo bendrijos politikos sritimis**

Euratomo susitarimas papildo Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir juo visapusiškai paisoma Sutarčių ir išsaugomas Euratomo bendrijos ir Sąjungos teisinės tvarkos vientisumas ir autonomiškumas. Juo ginamos Euratomo bendrijos ir Europos Sąjungos vertybės, tikslai ir interesai ir užtikrinamas jų politikos ir veiksmų nuoseklumas, veiksmingumas ir tęstinumas.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Specialus derybų dėl Euratomo susitarimo, taip pat Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, kiek tai susiję su klausimais, kurie priklauso Europos atominės energijos bendrijos kompetencijai, ir jų sudarymo teisinis pagrindas yra Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 101 straipsnis.

3. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Euratomo susitarime numatomo bendradarbiavimo apimtis yra visapusiška ir atitinka 2020 m. vasario 25 d. Tarybos derybinius nurodymus. Ji apima Politinėje deklaracijoje nurodytas rūpimas sritis.

Euratomo susitarimu paisoma Euratomo ir Sąjungos sprendimų priėmimo autonomiškumo ir jų teisinės tvarkos, taip pat bendrosios rinkos, įskaitant bendrąją branduolinę rinką, vientisumo. Euratomo susitarimas atspindi Jungtinės Karalystės kaip trečiosios valstybės, kuri negali turėti tokių pačių teisių ir gauti tokios pačios naudos kaip Europos Sąjungos ir Euratomo bendrijos narė, statusą. Euratomo susitarimas grindžiamas valdymo sistema, būdinga galiojantiems Euratomo susitarimams dėl bendradarbiavimo branduolinėje srityje.

Komisijos siūlomą Euratomo susitarimo teksto projektą sudaro 25 straipsniai ir vienas priedas.

1 straipsnyje apibrėžiamas Euratomo susitarimo tikslas – pakloti Euratomo ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimo taikaus branduolinės energijos naudojimo srityje pagrindą, remiantis abipusės naudos bei abipusiškumo principais ir nepažeidžiant kiekvienos iš Šalių atitinkamos kompetencijos.

2 straipsnyje pateikiamos apibrėžtys. Bendradarbiavimo apimtis ir formos (3 ir 4 straipsniai) iš esmės apima branduolinių medžiagų, nebranduolinių medžiagų, įrangos ir technologijų perdavimą; branduolinės saugos garantijas; fizinę saugą; branduolinės energijos srities mokslinius tyrimus ir plėtrą, saugų panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, įskaitant geologinį laidojimą; branduolinę saugą ir radiacinę saugą, įskaitant avarinę parengtį ir aplinkos radioaktyvumo lygio stebėseną; radioaktyviųjų izotopų ir spinduliuotės naudojimą žemės ūkyje, pramonėje, medicinoje ir moksliniuose tyrimuose; taikaus branduolinės energijos naudojimo reguliavimo aspektus; keitimąsi informacija abipusio intereso srityse, tokiose kaip branduolinės saugos garantijos, branduolinė sauga, radioaktyvumo lygis aplinkoje ir radioaktyviųjų izotopų tiekimas ir kt.

Toliau Euratomo susitarime apibrėžiami objektai, kuriems taikomas šis Susitarimas (5 straipsnis). Pabrėžiama, kad branduolinėms medžiagoms taikomos konkrečios nuostatos dėl saugumo kontrolės priemonių (Bendrijai – Euratomo saugumo kontrolės priemonės pagal Euratomo sutartį ir TATENA saugumo kontrolės priemonės ir jos papildomi protokolai; Jungtinei Karalystei – vidaus saugumo kontrolės sistema ir TATENA saugumo kontrolės priemonės ir jos papildomi protokolai (6 straipsnis). Į Euratomo susitarimą įtrauktas straipsnis dėl fizinės saugos (7 straipsnis).

Euratomo susitarimo 8 straipsniu užtikrinama, kad Jungtinė Karalystė išlaikytų tinkamą branduolinės saugos lygį ir kad Euratomas ir Jungtinė Karalystė bendradarbiaudami nuolat tobulintų tarptautinius branduolinės saugos standartus ir konvencijas bei jų įgyvendinimą; jame taip pat numatomas nuolatinis bendradarbiavimas: Jungtinė Karalystė kaip trečioji valstybė gali dalyvauti įvairiose Bendrijos sistemose ir grupėse, kaip antai įdiegtose Bendrijos radioaktyvumo lygio aplinkoje stebėsenos ir keitimosi informacija apie tai sistemose (Europos bendrijos skubaus keitimosi radiologine informacija sistemoje (ECURIE) ir Europos radiologinių duomenų mainų platformoje (EURDEP), taip pat Europos branduolinės saugos reguliavimo institucijų grupėje (ENSREG).

Į Euratomo susitarimą taip pat įtrauktos nuostatos dėl branduolinių objektų, kuriems taikomas Susitarimas, perdavimo bei pakartotinio perdavimo ir prekybos lengvinimo (9 straipsnis). Be to, jame numatyta sutarta sistema, kurioje abi Šalys gali užsiimti sodrinimo ir perdirbimo veikla (10 ir 11 straipsniai).

Į Euratomo susitarimą taip pat įtrauktos nuostatos dėl bendradarbiavimo branduolinių tyrimų ir plėtros srityje, kuris gali apimti Jungtinės Karalystės kaip trečiosios valstybės dalyvavimą Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programose ir veikloje; taip pat Jungtinės Karalystės narystė Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje (Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje), laikantis Prekybos ir bendradarbiavimo susitarime nustatytų sąlygų (12 straipsnis).

Toliau pateikiamos konkrečios nuostatos dėl keitimosi informacija ir techninėmis žiniomis (13 straipsnis), intelektinės nuosavybės (14 straipsnis), administracinių susitarimų (15 straipsnis) ir įgyvendinimo (16 straipsnis). Siekiant užtikrinti sklandų Euratomo susitarimo taikymą ir įgyvendinimą, įtraukiami konkretūs straipsniai dėl taikytinos teisės (17 straipsnis), galiojančių susitarimų (18 straipsnis), jungtinio komiteto (19 straipsnis), konsultacijų (20 straipsnis), ginčų sprendimo (21 straipsnis), bendradarbiavimo nutraukimo šurkštaus pažeidimo atveju (22 straipsnis), pakeitimų (23 straipsnis), įsigaliojimo ir trukmės (24 straipsnis) ir autentiškų tekstų (25 straipsnis).

Priede pateikiamos konkrečios nuostatos dėl perdirbimo.

Pagal protokolą, pridėtą prie Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo penktos dalies, Jungtinė Karalystė Euratomo mokslinių tyrimų programoje dalyvaus kaip asocijuotoji trečioji valstybė. Kaip asocijuotoji trečioji valstybė Jungtinė Karalystė taip pat taps Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės nare. Šis dalyvavimas atitiks 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimą, kuriuo įsteigiama Branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė, ir prie jo pridėtus jos įstatus su paskutiniais pakeitimais arba būsimais pakeitimais ir papildys būsimą mokslinį ir technologinį bendradarbiavimą kontroliuojamos branduolių sintezės srityje, Jungtinei Karalystei prisijungus prie Euratomo programos.

Pagal Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą Jungtinės Karalystės subjektai gali dalyvauti Jungtinio tyrimų centro tiesioginiuose veiksmuose.

Jungtinės Karalystės, kaip asocijuotosios trečiosios valstybės, dalyvavimo Euratomo mokslinių tyrimų programoje ir Branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės branduolių sintezės veikloje, įskaitant ITER veiklą, ypatumai išsamiai išdėstyti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo penktos dalies protokole.

4. IŠVADA

Komisija laiko, kad ir Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas, ir Euratomo susitarimas, kuriuos siūloma priimti:

- atitinka 2020 m. vasario 25 d. Tarybos derybinius nurodymus;
- patvirtina aiškų abiejų Šalių įsipareigojimą siekti neplatinimo ir nuolat aukšto branduolinės saugos lygio, kad būtų užtikrintas saugus ir taikus branduolinės energijos naudojimas;
- atitinka Bendrijos energijos tiekimo saugumo politiką;
- dar sustiprins labai gerus ES ir Jungtinės Karalystės ryšius su energetikos politika susijusio bendradarbiavimo srityje, ir
- dar sustiprins Šalių bendradarbiavimą branduolinių tyrimų srityje, visų pirma dėl branduolių sintezės energetikos vystymo.

Todėl Komisija rekomenduoja Tarybai, remiantis Euratomo sutarties 101 straipsnio antra pastraipa, patvirtinti prie šios rekomendacijos pridedamą Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo saugaus ir taikus branduolinės energijos naudojimo srityje.

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo pritariama tam, kad Europos Komisija sudarytų Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo saugaus ir takaus branduolinės energijos naudojimo srityje ir kad Europos Komisija Europos atominės energijos bendrijos vardu sudarytų Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (toliau – Euratomo sutartis), ypač į jos 101 straipsnio antrą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) 2020 m. vasario 25 d. Taryba suteikė įgaliojimus Europos Komisijai pradėti derybas su Jungtine Karalyste dėl naujo partnerystės susitarimo. Po derybų Šalys derybininkų lygmeniu susitarė dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas), taip pat dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimo dėl bendradarbiavimo saugaus ir takaus branduolinės energijos naudojimo srityje;
- (2) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas apima klausimus, priklausančius Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Bendrija) kompetencijai, visų pirma dalyvavimą Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programoje ir Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrojoje įmonėje, kuris reglamentuojamas Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo penktos dalies [Dalyvavimas Sąjungos programose, patikimas finansų valdymas ir finansinės nuostatos] nuostatomis. Todėl dėl klausimų, kuriems taikoma Euratomo sutartis, Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas taip pat turėtų būti sudarytas Bendrijos vardu. Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo pasirašymui ir sudarymui Europos Sąjungos vardu taikoma atskira procedūra;
- (3) primenama, kad Bendrijos valstybių narių ir Jungtinės Karalystės dvišalių susitarimų, kuriems taikoma Euratomo sutartis, įskaitant susitarimus dėl keitimosi mokslinė ar pramonine informacija branduolinės energijos srityje, projektai gali būti sudaromi, jeigu laikomasi tos Sutarties 29 ir 103 straipsniuose nustatytų sąlygų ir procedūrinių reikalavimų;
- (4) turėtų būti pritarta tam, kad Komisija sudarytų Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo saugaus ir takaus branduolinės energijos naudojimo srityje;

- (5) turėtų būti pritarta tam, kad Komisija Europos atominės energijos bendrijos vardu sudarytų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą;
- (6) Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo taikymo pradžia yra ypatingos skubos klausimas. Jungtinę Karalystę, kaip buvusią valstybę narę, ir Sąjungą sieja plataus masto ryšiai įvairiose ekonomikos ir kitose srityse. Jei po pereinamojo laikotarpio pabaigos 2020 m. gruodžio 31 d. nebus sistemos, kuria reglamentuojami Sąjungos ir Jungtinės Karalystės santykiai, šie ryšiai bus smarkiai sutrikdyti ir tai pakenks asmenims, įmonėms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams. Atsižvelgiant į išskirtinę Jungtinės Karalystės padėtį Sąjungos atžvilgiu, padėties skubumą dėl to, kad pereinamasis laikotarpis baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d., taip pat į tai, kad reikia suteikti pakankamai laiko Europos Parlamentui ir Tarybai tinkamai išnagrinėti Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo tekstą, tas Susitarimas taip pat turėtų būti laikinai taikomas, kiek tai susiję su klausimais, priklausančiais Europos atominės energijos bendrijos kompetencijai. Laikinas taikymas turėtų būti ribotos trukmės, kaip nustatyta Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo FINPROV.11 straipsnio [Įsigaliojimas ir laikinas taikymas] 2 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pritariama, kad Komisija Europos atominės energijos bendrijos vardu sudarytų Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės ir Europos atominės energijos bendrijos susitarimą dėl bendradarbiavimo saugaus ir takaus branduolinės energijos naudojimo srityje.

Pritariama, kad Komisija Europos atominės energijos bendrijos vardu sudarytų Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą, įskaitant jo nuostatas dėl laikino taikymo, kiek tai susiję su klausimais, kuriems taikoma Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartis.

Susitarimų tekstai pateikiami šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2020 12 26

*Tarybos vardu
Pirmininkas*